

Univerzita Karlova v Praze

ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJOBY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: *Jan Hus - Edice a jejich vývoj v průběhu staletí*

Jazyk práce: český

Student: Monika Hrubá

Fakulta: Pedagogická

Studijní program: Učitelství VVP pro SŠ – český jazyk – dějepis

Vedoucí / školitel: PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

Oponent(i): PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Předseda komise: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Členové komise: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

Datum obhajoby: 8. ledna 2014

Průběh obhajoby:

Autorka zdůvodnila volbu tématu, upozornila, že téma modifikovala po dohodě s vedoucí práce, nezažádala ovšem o jeho změnu v systému.

Pohovořila o vymezení symbolu, charakterizovala analyzovaná díla.

Vedoucí práce

Chybí řádné vysvětlení způsobu výběru děl k rozboru a zvolené literatury (symboly a jejich chápání).

V částech týkajících se interpretace dílčích jevů často chybí aplikace teoretických pasáží na text (někdy jsou vypuštěny i vlastní teoretické poznámky) – např. str. 21, 25, 26, 27, 28, dále viz poznámky v textu).

Chybí morfologická interpretace číslovek.

Opakování slov – str. 7, 8.

Str. 14 – jedná se o novodobý název Bratislavy.

Připomínky vedoucího práce

4.1	Str.8 – co jsou „ <i>novodobé edice</i> “?
4.2	Doplňte a upřesněte alespoň několik morfologických charakteristik – zvláště v oblasti číslovek.
4.3	Vyskytuje se v díle i symbolika dějů?

Reakce autorky

Novodobé edice byly původně pracovní název, který v práci „zůstal“, míní tím „dostupné edice“.

Diplomantka chtěla pracovat i s originálními prameny, ovšem ty jí v Národním muzeu odmítli zapůjčit.

Charakterizovala druhy číslovek a jejich kmenové skloňování.

Uvedla i nezmiňovanou symboliku dějů, které původně v práci neanalyzovala.

Oponent práce

Má zásadní připomínka k obsahové stránce práce je ta, že obsah, byť zajímavý, neodpovídá názvu práce – odkazuje-li název práce k vývoji edicí, neočekávám, že bude obsahem (a tématem) práce symbolika ve vybraných dílech.

Co se týče analýzy symboliky, je provedena poměrně solidně, nicméně neuvádění příkladů v textu vyvolává otázku, zda autorka rozlišuje mezi symbolickým užitím znaku a jeho skutečným významem.

Navíc ji může svést ke špatné interpretaci i kontext – jak je vidět např. u lexému *hlava* v druhém analyzovaném díle – znak není užit jako symbol d'ábla, ale jako vedoucí/vůdčí skutečnost, vládce.

U některých substantivních tvarů je špatně určen kmenový princip skloňování – zejména tam, kde pronikly původní u-kmenové koncovky.

Další připomínky a dotazy viz níže.

Literatura, z níž diplomantka vychází v charakteristice pojetí symbolu, je nedostatečná; v literatuře postrádám práce věnované středověkým Biblím (Kyas a jeho následovníci).

Formální stránka práce je naprosto tristní, ačkoliv autorka práci již jednou přepracovávala.

Poněkud mě udivuje, že autorce nevádí, že její studium českého jazyka bude veřejně na internetu reprezentovat práce, v níž některé chyby jsou až zarážející a těžko pochopitelné i u žáka základní školy.

Autorka nestandardně cituje z literatury, mísí se jí v práci několik „jejích vlastních“ citačních „norem“ – pokud jsem správně počítal, jsou minimálně tři.

Textová stránka je neuspořádaná – teoretická pasáž věnovaná symbolu (vlajkovému termínu práce) se v podstatě skládá především z citací volně položených vedle sebe, případně z parafrází citací. Autorka diplomovou práci začíná ohromnou oklikou – situací ve středověku u nás i ve světě, ale jde o tak kusé a na sebe jen vzdáleně navazující informace, že čtenáři těžko dochází, proč informace do práce věnované symbolice (nebo vývoji edicí) včleňuje. Bohužel jsem rovněž nenalezl žádné informace, které by pro mě byly nové nebo bych je považoval za informace alespoň na středoškolské úrovni – odborný text by měl nepochybně přesáhnout obsah učebnice základní školy. Textu ubírají na kvalitě i různé nemotivované odchylky od větné stavby (*prvním dílem jsem si zvolila, zařazení substantiv k paradigmátům a určením konkrétních tvarů v textu*), užívání hovorových výrazů, neprůhledné syntaktické konstrukce (*svět byl rozdělen na dva tábory dle toho v jakého papeže mají věřit; Zde vidíme, že je část substantiv se nachází před monoftongizací diftongu...*), sémantické chyby (*svět byl rozdělen na dva tábory dle toho v jakého papeže mají věřit* aj.), vycpávkové výrazy (časté odkazování slovem *opět*, aniž je jasné, co se má v textu opakovat), grafické nedostatky (téměř důsledně používané spojovníky místo pomlček a znaků pro

interval, mezery kolem intervalů, užívání anglických uvozovek, tvar *více papežství* psaný zvlášť, vynechané tečky za řadovými číslovkami – *Václav IV*). Za školskou chybu považuji i nevhodné střídání minulého a přítomného času ve výkladu (*Papež Jan XXIII. tím chtěl získat prostředky ... Král Václav IV. má dostat z výnosů prodejců určitou část a proto prodej povolil*).

Co se týče pravopisu – v práci se objevují interpunkční chyby, ale i chyby ve shodě přísudku obsahujícího činné přičestí s podmětem a v koncovce shodných atributů (např. *z hříchů se vždy vydělovali ty obzvlášť závažné, vysvětlení Jidášovi zrady, předvečer Ježíšovi smrti*), chyby v tvarech *ji – jí*, resp. *ni - ní*. Rušivě působí i neustálenost psaní B – b ve slovech *Bůh – bůh, Boží – boží*.

Pominout nelze ani řadu překlepů (*hláskovslovné, korespondence k Kostnice, oběžní dary, evangelist, králi bablonskému* a další).

Uvedené příklady jsou pouze ukázkou, další nedostatky jsou vyznačeny v textu práce.

Z mého hlediska je práce opravdu krajně hraniční co do průchodnosti, o jejím úspěšné uznání jako práce diplomové rozhodne průběh obhajoby.

Dotazy a připomínky oponenta práce

4.1	Jak se vymáhaly peněžní prostředky cenzurami? (s 11)
4.2	Autorka vedle sebe klade několik definic symbolu. Zajímalo by mě, jak by vymezila symbol v duchu své práce.
4.3	Prosím, aby autorka interpretovala vymezení symbolu v Encyklopedickém slovníku češtiny.
4.4	Autorka v kapitole 5.1 hovoří o šesti dochovaných rukopisech Dcerky, ale následně uvádí sedm (včetně ztraceného). Jaký mají tyto informace vztah k práci? Pokusila se autorka pracovat i s nimi, nebo pouze s edicemi?
4.5	V kapitole 5.2 autorka upozorňuje, že <i>co se týče morfologie, syntaxe a stylistiky, jsou díla</i> (vydání Dcerky – L.J.) <i>stejná</i> . Očekávala, že nebudou? Proč?
4.6	Autorka upozorňuje, že v textu nejsou zaznamenány některé hláskové změny. Dokázala by vysvětlit proč?
4.7	Na s. 29 uvádí, že <i>Hus chápe d'ábla jako velce negativní postavu padlého anděla</i> . Je to originální interpretace d'ábla?
4.8	Dvě z čísel diplomantka interpretuje symbolicky ve vztahu k pořadí kapitol. Ostatní čísla symboliku v pořadí nemají? Proč?
4.9	Je tvar „bran“ skutečně původní 7v-kmenové a tvar „hřiechové, hadovi“ o-kmenové zakončení?
4.10	Tanec nebyl chápán jako problém kvůli biblické Salome. Proč?
4.11	Proč autorka kopíruje při interpretaci druhého díla celé pasáže z analýzy díla prvního?
4.12	Jak autorce pomáhá morfologická charakteristika jednotlivých substantiv při interpretaci jejich potenciální symboličnosti?
4.13	Co autorka myslí „obrněnou podobou Apokalypsy“?
4.14	Prosím, aby autorka vybrala pět symbolů a u obhajoby je demonstrovala v kontextu, aby dokázala symboličnost – výčty tvarů se stránkou (přes potenciální možnost neustále listovat do příloh) jsou málo vypovídající a komplikují čtení práce.

Reakce autorky

Že se peněžní prostředky vymáhaly cenzurami je údaj z Malých církevních dějin (s. 167), pravděpodobně šlo o jistou formu vydírání.

Symbol diplomantka chápe jako Studený, tedy jako jakýkoliv smluvený předmět, který má duchovní vztah ke zobrazovanému předmětu.

Interpretovala symbol podle slovníku ESČ – jde tam o polysémní termín, což v práci nedostatečně podtrhla.

K rukopisům se autorka nedostala kvůli administrativním problémům, jak zmínila už při reakcích na posudek vedoucí práce.

Autorka se domnívala, že edice vycházely z různých rukopisů, takže v nich opravdu bude posun. Původní rukopis vyšel v patnáctém století, takže se domnívala, že by mohlo dojít k aktualizacím při dalším vydávání v pozdějších století ve snaze po větší srozumitelnosti textu.

Pokud Hus cituje, používá starší stav jazyka, navíc některé změny nebyly za jeho doby ještě ustálené.

Už za Husa byl již ďábel obecně jako padlý anděl vnímán, nejde o originální tvrzení Husovo.

Symboliku čísel diplomantka nebrala pouze z pořadí kapitol (jak vyplývá z jejích formulací), ale z celého textu analyzovaných děl.

Kmenové deklinace u uvedených substantiv určila špatně, což si uvědomila až při čtení posudků.

Tanec reprezentuje ještě překřesťanské rituály, i když v některých slovnících, s nimiž pracovala, byl tanec a jeho neoblíbenost spojovány právě až se Salome.

Diplomantka očekávala, že některé symboly by mohly být skloňovány podle starších, zanikajících deklinačních typů, ale to se nepotvrdilo.

Obrněná podoba má být obměněná (chyba vznikla na několika místech v důsledku automatických oprav).

Symboly, které autorka uvedla a analyzovala: cesta, světlo, chléb, oheň, písmo.

Diskuse

Komise konstatovala, že autorka ústně prezentuje svůj přehled v tématu mnohem lépe než písemně, s přihlédnutím k průběhu obhajoby, ale zároveň i k velkému množství jazykových nedostatků práci uznala jako obhájenou dobře.

Výsledek obhajoby: DOBŘE

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

[jméno předsedy]